

Πως σχολιάζει το πόρισμα του ΕΟΔΑΣΑΑΜ το υπουργείο Μεταφορών

2025/02/27 15:29 στην κατηγορία ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Το πόρισμα του ΕΟΔΑΣΑΑΜ, που παρουσιάστηκε, σήμερα, εδράζεται στο ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο, με πλήρη ανεξαρτησία, διαφάνεια και παροχή πρόσβασης σε όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, και με στόχο να ενισχυθεί η ασφάλεια των σιδηροδρομικών μεταφορών, όπως αναφέρει, σε ανακοίνωσή του, το υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

Η ανακοίνωση του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

Το πόρισμα του ΕΟΔΑΣΑΑΜ, που παρουσιάστηκε, σήμερα, εδράζεται στο ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο, με πλήρη ανεξαρτησία, διαφάνεια και παροχή πρόσβασης σε όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, και με στόχο να ενισχυθεί η ασφάλεια των σιδηροδρομικών μεταφορών.

Σημειώνεται ότι ο ρόλος του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ήταν να υποστηρίξει και να ενισχύσει το έργο του ΕΟΔΑΣΑΑΜ, με ανθρώπινους και υλικούς πόρους, καθώς και να εισφέρει ενημερωτικό υλικό για τις θεσμικές, οργανωτικές και επιχειρησιακές παρεμβάσεις που αναλήφθηκαν και δρομολογούνται από το Υπουργείο, με γνώμονα την ενίσχυση της ασφάλειας των σιδηροδρόμων.

Ο σεβασμός της ανεξαρτησίας του έργου του ΕΟΔΑΣΑΑΜ, η τήρηση της δεοντολογίας και το πλαίσιο που διέπει τις σχέσεις του Υπουργείου με τον Οργανισμό, επέβαλαν στο Υπουργείο να μην είναι κοινωνός μέρους ή όλου του περιεχομένου του πορίσματος προ της επίσημης δημοσίευσής του, προκειμένου να μην υπάρξει οποιαδήποτε υπόνοια παρέμβασης επί αυτού.

Το πόρισμα:

- αναλύει παράγοντες που οδήγησαν στο τραγικό δυστύχημα των Τεμπών,
- καταγράφει τις χρόνιες παθογένειες του σιδηροδρομικού συστήματος της χώρας,
- αναδεικνύει τα πρόσθετα προβλήματα που προέκυψαν από την οικονομική κρίση της προηγούμενης δεκαετίας,

- καταδεικνύει την ανάγκη ενίσχυσης και βελτίωσης της ποιότητας του ανθρωπίνου κεφαλαίου,
- παραθέτει τις ορθές πρωτοβουλίες που έχουν πραγματοποιηθεί, δρομολογηθεί και υλοποιούνται από την Κυβέρνηση για την ενίσχυση της ασφάλειας των μεταφορών,
- προχωρά σε συστάσεις, πρωτίστως προς τον διαχειριστή υποδομής ΟΣΕ και τη σιδηροδρομική επιχείρηση Hellenic Train, για τη βελτίωση των δομών και της λειτουργίας τους.

Σε γενικές γραμμές, το πόρισμα επιβεβαιώνει τα βασικά συμπεράσματα της Έκθεσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Σιδηροδρόμων (ERA), που υποβλήθηκε τον Οκτώβριο του 2023, και η οποία οδήγησε στη διαμόρφωση, υποβολή και εφαρμογή Σχεδίου Δράσης για την Ασφάλεια και τη Διαλειτουργικότητα, υπό τον συντονισμό του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, με τη συμβολή των ευρωπαϊκών θεσμών. Οποιαδήποτε πρόσθετη ενέργεια προκύπτει από το πόρισμα, σε συνεργασία με τον ERA, θα ενσωματωθεί στο Σχέδιο Δράσης.

Σήμερα, το Σχέδιο Δράσης βρίσκεται σε φάση υλοποίησης, με την Κυβέρνηση να έχει ήδη υποβάλει 3 διμηνιαίες αναφορές προόδου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Σεπτέμβριος 2024, Νοέμβριος 2024 και Ιανουάριος 2025).

Το εν λόγω Σχέδιο Δράσης, με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2026, καλύπτει 5 βασικές θεματικές ενότητες:

- Εφαρμογή συστημικής προσέγγισης στη σιδηροδρομική ασφάλεια, με βάση το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο.
- Βελτίωση των διαδικασιών διαπίστευσης, παρακολούθησης και κοινοποίησης για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων.
- Οργανωτική μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού τομέα.
- Ενίσχυση του Εθνικού Φορέα Διερεύνησης (ΕΟΔΑΣΑΑΜ).
- Προώθηση γνώσης και κουλτούρας για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων.

Στη βάση αυτού του Σχεδίου, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών έχει ήδη αναλάβει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και έχει επιτύχει διακριτά αποτελέσματα, ολοκληρώνοντας πολλές δράσεις στις ανωτέρω θεματικές ενότητες, όπως αναγνωρίζεται και στο πόρισμα του ΕΟΔΑΣΑΑΜ.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το πόρισμα:

«Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών έχει ξεκινήσει μια εκτεταμένη σειρά παρεμβάσεων για την αναβάθμιση, την ανανέωση και σε ορισμένα σημεία την επέκταση της υπάρχουσας σιδηροδρομικής υποδομής, η οποία περιλαμβάνει την ανακατασκευή της σηματοδότησης και της τηλεδιοίκησης και την εγκατάσταση του

αυτόματου συστήματος προστασίας αμαξοστοιχίας ETCS. Αν και θα χρειαστούν αρκετά χρόνια για να υλοποιηθούν πλήρως αυτά τα έργα, αυτή η προσπάθεια – όσο συνεχίζεται – θα βοηθήσει να επανέλθει η ελληνική σιδηροδρομική υποδομή σε κατάσταση που να επιτρέπει την κανονική λειτουργία».

Υπενθυμίζεται ότι τον Σεπτέμβριο του 2023, λίγο πριν τις καταστροφές από την θεομηνία Daniel, ολοκληρώθηκαν και λειτουργούσαν τα συστήματα σηματοδότησης και τηλεδιοίκησης στο σύνολο του κεντρικού σιδηροδρομικού άξονα Αθήνα – Θεσσαλονίκη.

Παράλληλα, έχουν προστεθεί, τον Αύγουστο – Σεπτέμβριο του 2023, 2 Κέντρα Ελέγχου Κυκλοφορίας, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό στα 5, και λειτουργούν, από το 2024, 3 καινούργια Κέντρα Ελέγχου Σηράγγων, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό στα 4.

Επίσης, έχουν εξασφαλιστεί ευρωπαϊκοί πόροι, το 2024, ύψους περίπου 1,5 δισ. ευρώ, για έργα αναβάθμισης και ανάταξης της σιδηροδρομικής υποδομής.

Επιπρόσθετα, το πόρισμα του ΕΟΔΑΣΑΑΜ καταγράφει και τις ακόλουθες αναληφθείσες πρωτοβουλίες, που εμπεριέχονται στο Σχέδιο Δράσης:

- Τη δημιουργία νέου ενιαίου δημόσιου φορέα, ο οποίος ενσωματώνει τον ΟΣΕ, την ΕΡΓΟΣΕ και τη δραστηριότητα της ΓΑΙΑΟΣΕ που αφορά στο τροχαίο υλικό, που νομοθετήθηκε τον Δεκέμβριο του 2024, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα κενά ή/και οι επικαλύψεις αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων που λειτουργούν σήμερα, καθώς και η έλλειψη άμεσου και αποτελεσματικού συντονισμού.
- Την υπογραφή σύμβασης, τον Ιούλιο του 2023, μεταξύ του ΟΣΕ και του Ελληνικού Δημοσίου που, εν μέσω άλλων, αύξησε την ετήσια χρηματοδότηση από τα 45 εκατ. ευρώ στα 75 εκατ. ευρώ και καθόρισε τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των δύο συμβαλλόμενων μερών.
- Την ενίσχυση της στελέχωσης του υπό αναδιοργάνωση ΟΣΕ, της ΡΑΣ, του ΕΟΔΑΣΑΑΜ και του Υπουργείου, με τον Ν. 5167, τον Δεκέμβριο του 2024. Ήδη, σήμερα, το προσωπικό του ΟΣΕ αριθμεί 1.317 άτομα, έναντι 1.096 ατόμων στο τέλος του 2023, ολοκληρώνεται μέσω ΑΣΕΠ η πρόσληψη 140 νέων μόνιμων στελεχών περίπου στο τέλος του 1ου τριμήνου του 2025, και έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών (ΠΥΣ 51) η αύξηση προσωπικού κατά 100 επιπλέον μόνιμους υπαλλήλους.
- Την εκπόνηση Στρατηγικού, Επιχειρησιακού και Επενδυτικού Σχεδίου για την ανάπτυξη των σιδηροδρομικών μεταφορών στην Ελλάδα, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, στο πλαίσιο της σχετικής σύμβασης που υπεγράφη τον Οκτώβριο του 2024, και η οποία υλοποιείται.
- Την τοποθέτηση 300 καμερών, την περίοδο Σεπτεμβρίου – Δεκεμβρίου 2023, για τη συνεχή παρακολούθηση των συρμών, στις σήραγγες Πλαταμώνα, Τεμπών,

Όθρυος, Καλλίδρομου και Αγίων Αναργύρων.

- Τη συγκρότηση του Συμβουλίου του Εθνικού Φορέα Διερεύνησης (ΕΟΔΑΣΑΑΜ), τον Σεπτέμβριο του 2023, και τη θέση του σε λειτουργία, με επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους, για την απολύτως ανεξάρτητη διερεύνηση σιδηροδρομικών ατυχημάτων.
- Την οργάνωση μιας τομεακής πρωτοβουλίας διαχείρισης κινδύνων, με στόχο τη χαρτογράφηση των διαδικασιών ασφάλειας και την ανάδειξη κρίσιμων προβλημάτων και αντιμετώπισης αυτών στους σιδηροδρομικούς φορείς.
- Την ανάταξη των συστημάτων ETCS και GSM-R στον στόλο του τροχαίου υλικού.
- Την εν εξελίξει διαδικασία αποσαφήνισης των διακριτών και συμπληρωματικών ρόλων και της ευθύνης για την ασφάλεια μεταξύ της ΡΑΣ και του Υπουργείου.
- Την προετοιμασία, από τον ΟΣΕ, νέων διαδικασιών για την επικοινωνία μεταξύ των σταθμαρχών, καθώς και τις οργανωτικές και τεχνικές ρυθμίσεις για την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του.

Όλες αυτές οι πρωτοβουλίες αναγνωρίζονται και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως επαναλαμβάνεται στο πόρισμα του ΕΟΔΑΣΑΑΜ, σύμφωνα με την οποία «το Σχέδιο Δράσης αποτελεί τη βάση για την αντιμετώπιση των ελλείψεων και σημειώνεται ικανοποιητική πρόοδος στην εφαρμογή του».

Με τη σύνταξη και ολοκλήρωση του πορίσματος του ΕΟΔΑΣΑΑΜ, το οποίο – σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο – είναι ανεξάρτητο από τη δικαστική έρευνα, υλοποιείται μία από τις δύο δεσμεύσεις που είχε αναλάβει η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, μετά το σιδηροδρομικό δυστύχημα στα Τέμπη απέναντι στις οικογένειες των θυμάτων, τους διασωθέντες, καθώς και το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας.

Η δεύτερη αφορά στο ενεργό καθήκον για τη συνεχή ενίσχυση του επιπέδου ασφάλειας των σιδηροδρομικών μεταφορών.

Η προσπάθεια αυτή είναι διαρκής.

Έχουν γίνει πολλά και ουσιαστικά βήματα, ωστόσο χρειάζεται επιμονή και υπομονή, ώστε να αντιμετωπισθούν παθογένειες ετών και να επιτευχθεί η συνολική αναβάθμιση του ελληνικού σιδηρόδρομου και η αποκατάσταση της αξιοπιστίας του, στο επίπεδο που αξίζει στην πατρίδα μας.